

DİNAMİK BELLEK YÖNETİMİ

Dr. Zeynep Banu ÖZGER

İÇERİK

- 1. Dinamik Bellek
- 2. Standart Dinamik Bellek Fonksiyonları
- 3. Malloc Fonksiyonu
- 4. Calloc Fonksiyonu
- 5. Realloc Fonksiyonu
- 6. Free Fonksiyonu

1- DİNAMİK BELLEK

Programın çalışması sırasında;

Bir dizinin uzunluğu değiştirilemez.

Dizinin uzunluğunun çalışma sırasında veya birtakım işlemlerden sonra belirlenmesi gerekebilir.

Bu nedenle dizi uzunlukları genellikle en kötü durum göz önüne alınarak belirlenir.

Belleğin verimsiz kullanılmasına neden olur.

Diziler yerel ise kod bloğu sonlanana kadar, global ise sürekli olarak bellekte tutulur.

Ancak dizi ile işlem bitince ayrılan bellek bölgesinin boşaltılması belleğin verimli kullanılmasını sağlar.

Diziler dinamik bellek fonksiyonları ile kullanılamazlar.

1- DİNAMİK BELLEK

- Dinamik bellek fonksiyonları;
 - Programın çalışması sırasında,
 - Belli uzunlukta bellek bölgesini,
 - Sisteme danışarak tahsis eden ve

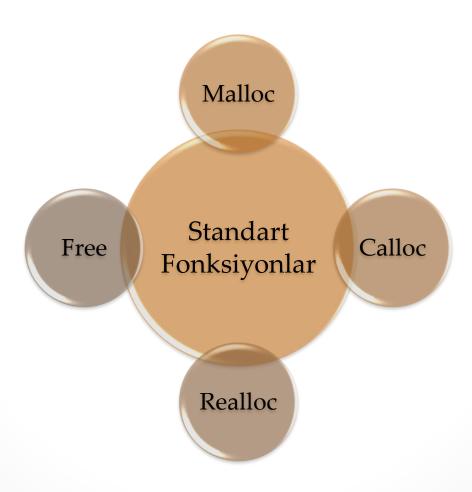
• İstenildiğinde geri bırakan kütüphane fonksiyonlarıdır

2- STANDART DİNAMİK BELLEK FONKSİYONLARI

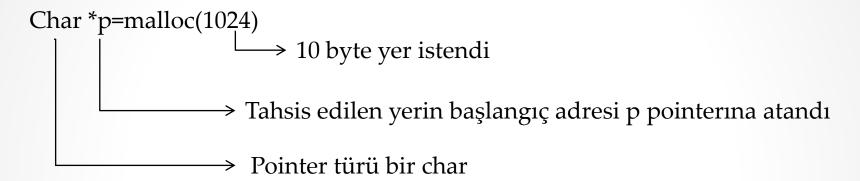

- En yaygın kullanılanıdır.
- stdlib.h kütüphanesinde tanımlıdır.
- Parametresi ile belirtilen byte kadar uzunlukta sürekli bellek bölgesi tahsis eder.
- Geri dönüş değeri tahsis ettiği bloğun başlangıç adresidir. Yani bir pointerdır.
- Herhangi bir nedenden bellek tahsisi yapamazsa 0 değerine geri döner.
- Genel kullanımı:
 - void *malloc(size)

- Sistemde boş bellek alanı yoksa, null değer dönderecektir.
- Tahsisin yapılıp yapılmadığının kontrol edilmesi gerekir.
- if (p!=NULL)

- Tahsis edilen bölgede bellekte o anda bulunan rastgele değerler vardır.
- Değişken türlerinin bellekte kapladığı alanlar, sisteme göre değişiklik gösterebilmektedir.
- Malloc 'sizeof' ile kullanılarak veri türünün kapladığı alana göre yer tahsis edilmesi sağlanır.

p=malloc(sizeof(int)*50) \rightarrow 50 elemanlı, int tipinde bir alan istendi

SIZEOF()

- sizeof () operatörü kendisine verilen değerin bellekte kapladığı alanı verir.
- Verilen değer bir veri türü ise (int, char vs) o türün sistemde kapladığı alanı döndürür.
- Bir değişken ise, değişkenin boyutuna göre sistemde kaç byte yer kapladığını döndürür.
- Geri dönüş değeri bir sayıdır
- Örneğin int veri türü sistemde 4 byte ise
 - o sizeof(int)=4
 - int x=5;sizeof(x)=4
 - o int x[5]={1,2,3,4,5}; sizeof(x)=20


```
int main()
{
   int x=sizeof(int);
   printf("int turunun sistemde kapladigi alan:%d byte\n",x);
   int y=5;
   x=sizeof(y);
   printf("y degiskeninin sistemde kapladigi alan:%d byte\n",x);
   int z[5]={1,2,3,4,5};
   x=sizeof(z);
   printf("z dizisinin sistemde kapladigi alan:%d byte\n",x);
}
```


- Dinamik bellek fonksiyonlarının geri dönüş değeri genel olarak void * 'dır.
- Ancak eski sistemlerde farklı türlerde dönüş yapabilir.
- Bu sorunla karşılaşmamak için geri dönüş değeri belirli bir tipe tür dönüşümü yapılır.
- p=(int *) malloc (sizeof(int)*100)

Dönüş türü int tipine, tür dönüşümü yapılır

 Eleman sayısı ve değerleri kullanıcıdan alınmak kaydıyla, float tipinde elemanlardan oluşan bir dizinin ortalamasını fonksiyonla bulmak istersek?

void * calloc (count,size)

→ count*size kadar bellek tahsis eder

Bellek tahsisatı yaparken içerisinde malloc fonksiyonunu çağırır.

Malloc'dan farklı olarak tahsis ettiği bellek bloğunu sıfırlar.

> Diğer tüm özellikleri malloc gibidir.


```
int main()
    int n,i;
    char *p1, *p2;
    printf("Dizinin eleman sayisini girin:");
    scanf ("%d", &n);
    p1=(char *) malloc (sizeof(char)*n);
    p2=(char *) calloc (n,sizeof(char));
    printf("malloc ile tahsis edilmis alan\n");
    if (p1!=NULL)
        for (i=0; i<n; i++)
            printf("%d. eleman=%c\n", i+1, *(p1+i));
    printf("\ncalloc ile tahsis edilmis alan\n");
    if (p2!=NULL)
        for (i=0;i<n;i++)
            printf("%d. eleman=%c\n",i+1,*(p2+i));
```


- Malloc veya Calloc fonksiyonları ile tahsis edilmiş bellek bloklarını büyütmek veya küçültmek için kullanılır.
- stdlib.h içinde tanımlıdır.

void * realloc (void * block, newSize)

Bloğun toplam yeni uzunluğu

Daha önce tahsis edilen bellek bloğunun başlangıç adresi

- Realloc, daha önce tahsis edilen bloğun hemen altında, sürekliliği bozmayacak şekilde bellek tahsisi yapar.
- Eğer yeterli yer yoksa bloğun tamamı için bellekte başka yer bakar.
- Dönüş değeri, atanan bloğun başlangıç adresidir.
- Bulamazsa NULL değer dönderir.

char *p=(char *) malloc(sizeof(char)*5)

→bellekte 5 byte yer tahsis edildi				
1A00 1A01 1A02 1A03 1A04		p=(char *) realloc(p,7) → alanın boyutu 7 byte'a çıktı	1A00 1A01 1A02 1A03 1A04 1A05 1A06	

- Realloc kullanılmadan önce mutlaka malloc veya calloc ile bellek tahsisatı yapılmış olması gerekir.
- Tahsis ettiği yeni alan içinde rastgele değerler vardır, tahsis ettiği bloğa ilk değer vermez.
- Diziler dinamik bellek fonksiyonları ile kullanılamayacağından, realloc ile dizi boyutu değiştirilemez.

6- FREE FONKSİYONU

- Tahsis edilmiş blokların sisteme iade edilmesini sağlar.
- void free (void * block)

Geri dönüş değeri sadece 'void' dir, 'void *' değil

 Tahsis edilmiş bloklar free ile boşaltılmadıysa, programın sonlanması ile otomatik olarak boşaltılır.

Eleman sayısı ve elemanları kullanıcıdan alınan bir dizinin sonuna, eleman sayısı ve elemanları yine kullanıcıdan alınan 2. bir diziyi eklemek istersek